

DAMUNT

DAMUNT

REVISTA D'INFORMACIÓ LOCAL

SANT JOAN

ABRIL 1.992

NÚM.11

D A M U N T

D A M U N T

REVISTA D'INFORMACIÓ LOCAL

SANT JAN (MALLORCA)

Abril 1.992 - núm. 11

Depòsit Legal PM-673-1991

Domicili:

Major, 68

07240 Sant Joan (Mallorca)

Tel. 52 61 83

Director:

Miquel Florit Huguet

Redactors-Collaboradors:

Francesc Alzamora Bauzá
Maria Alzamora Bauzá
Antònia Barceló Csta
Caty Barceló Rosselló
Margarita Bauzá Bover
Maria Català Karmany
Guillem Company Bauzá
Mª Monserrat Company Bauzá
Gabriel Company Gayà
Nino Company Perez
Carles Costa i Salom
Catalina Fullana Matas
Inmaculada Gayà Mayol
Mª Magdalena Jaume Nicolau
Catalina Jaume Ginard
Joan Jaume Nigorra
Joan Matas Gayà
Isabel Mª Matas Ramis
Bàrbara Matas Sastre
Joan Matas Sastre
Catalina Barceló Roig
Arnau Matas Mayol
Gabriel Monserrat
Jaume Nigorra Estrany

IMPRÈS A:

APOSTOL Y CIVILIZADORS
PETRA (MALLORCA)

Tirada: 400 exemplars
Subscripció: Miquel Florit
Lloc de venda: Ca Na Blanc

C O N T I N G U T

Salutació, per Miquel Florit Huguet

Notícies Locals: Equip de Redacció

Retall de Premsa: Revista "Bellpuig"

Fotografies: Setmana Santa 1.992

Poemes, gloses i glosadors

Notes Històriques. Emigrants: per
Miquel Florit Huguet

Recordant esdeveniments passats,
per Joan Jaume Nigorra.

Fotografies: Miquel Florit i altres.

NOTA: Els escrits expressen únicament
l'opinió dels seus autors, els quals
es fan responsables del seu contingut.

La Redacció no s'identifica necssà-
riament amb el contingut dels escrits.

S A L U T A C I O

No volem cansar l'atenció del lector amb una llarga salutació o repetir la tasca que intenta dur a terme Damunt Damunt, només ressaltar dues "notícies d'ordre intern", que repetim mes endavant:

El que el nostre col·laborador-redactor Carles Costa, fou reelegit President de l'Associació de Premsa Forana de Mallorca, i

La concessió d'una subvenció de 100.000 pesetes, per part de l'Ajuntament.

Miquel Florit Huguet

QUINTS 1992

Com ja és tradicional, el passat dia 21 d'abril, "Segona Festa de Pasqua", els "Quintos" 92, cantaren panades. En més o menys generositat les cases i la mà dels santjoaners estan obertes per donar un petit obsequi als "Quintos" i la seva visita i pas per carrers és rebuda amb simpatia pels santjoaners.

Sense renunciar a la ja tradicional "guerra de les taronjes" (que res té que veure l'importació), el barri de Sa Sínia on tenien la seu els Quintos va ser escenari de la guerra nocturna.

Les entremeliadures de sempre, també ja tradicionals. Davant Can Fumet, en front a l'església quedaren "aparcats" dos cotxes (fora de circulació) i els seus "anexes".

Però tal volta per a molts, la nota més entranyable dels Quintos 92, fou la prova que donaren de companye risme i madureça, assistint el diumenge Dia de Pasqua, al Matinal tots plegats amb el distintiu al coll (el mocador vermell) i oferint una missa en record de tres companys morts: Antònia Matas (Peramates), Gabriel Jaume, (de Son Gil) i Maria Font (Tronca)

Uns Quintos els del 92, que sense renunciar a la bauxa i gresca, que generació darrera generació han anat fent els quintos, durant els dies propers a Pasqua, han sabut donar una nota distinta i plena d'humanisme.

ASSEMBLEA GENERAL DE LA COOPERATIVA AGRÍCOLA

El passat dissabte dia 11 d'abril pel vespre, en el local social de la Cooperativa (Magatzem) es celebrà l'Assemblea General Ordinària, que tenia entre altres punts a tractar: la lectura de la Memòria d'Activitats de l'any 1991, la presentació i aprovació del Balanç corresponent a l'exercici de 1991, l'estudi de perspectives de futur i activitat per a 1992, així com l'elecció i nomenament de càrrecs.

Hi assistiren socis i foren elegits Noel Chapira

NECROLÒGIQUES

El passat dia 10 d'abril, va morir d'una manera inesperada aquí a Sant Joan, D. Mateu Juan Bauzá (Teixedor), a l'edat de 82 anys.

D. Mateu Juan era Capità retirat de la Guàrdia Civil i juntament amb la seva senyora passava molts de dies a Sant Joan.

D. Mateu Juan estava en possessió de la Medalla Sant Hermigild.

El nostre condol a la viuda Dª Joana Molina i a la filla Maria-Teresa i altra família.

El passat dia 3 d'abril, va morir Amador Jaume Salvà. Tenia 77 anys. Va néixer el dia 2 de Gener de 1915 a Can Casetes, Sant Jordi dintre del terme de Palma. Després d'haver viscut una vida plena d'aventures i penalitats, una vida novelesca, vingué a treballar i viure a Sant Joan. Descansi en pau n'Amador, un home sincer que deia les coses pel seu nom, un home vital fins poc mesos abans de la seva mort.

CONCURS DE PAELLES

La Delegació de Festes de l'Ajuntament de Sant Joan, en motiu de la Festa del Quart Diumenge, convocà un concurs de paelles, que es va fer el dissabte dia 28, a l'esplanada de Consolació.

No hém pogut saber quin grup va esser el guanyador, però sí que els participants ho passaren molt bé.

Una de les paelles més espectaculars fou la presentada per Miquel Pasqual i el seu equip, en la qual participaren unes 25 persones.

L'única nota negativa foren unes cremades que sofrí en Miquel Jaume (Gorreta), de les quals, sortosament, ja n'està curat.

EXPOSICIÓ FOTOGRÀFICA

Des de principis del mes d'abril han estat exposades a la Casa de Cultura, una col·lecció de fotografies, obra de Pep Rotger, sobre els betlems premiats en les passades Festes de Nadal. Una exposició oportuna, ja que foren moltes les persones que

no pogueren admirar els betlems premiats i ara amb aquesta exposició han pogut contemplar la creativitat d'unes persones santjoaneres (la majoria molt joves) que continuen amb aquesta tradició.

EL BATIPORT DEL PORTAL MAJOR DE LA PARROQUIA

Sense entrar ni sortir en la polèmica desfermada en voltant del batiport, perquè no ens considerem competents, sols volem afirmar que no haguem vist el projecte de la reforma, que en un principi es pretenia fer, que a "lo millor" ens hagués agradat, trobam que així com ha quedat el batiport actualment, desprovis dels dos "afegitons" de cada part, ha guanyat en estètica i al mateix temps més pràctic, evitant-se renou i portades, sempre molestos en un lloc de silenci i recolliment.

EL NOU TALLER MECÀNIC DE SEBASTIÀ ANTICH

A principis del passat mes de Març, el taller mecànic de Sebastià Antich que des de la seva obertura estava en el carrer de Manacor, ha estat traslladat a la carretera de Palma, a la sortida del poble, a l'indret de l'antiga matança, en el mateix lloc on hi va haver la fusteria i llar de mestre Miquel Galmés (Putxer).

El nou taller, un "hangar" amb una superfície aproximada de 1.000 metres quadrats, seguirà rebent els camions de gran tonatge que de tota Mallorca acodeixen al taller de Sebastià Antich, un mecànic especialitzat en diessels que gaudeix de gran prestigi com a mecànic, entre els camioners.

FORN COMPANY

El lloc de venda i exposició que el Forn Company tingué a la I Fira del Quart Diumenge, fou un dels més visitats. Sorprengué la varietat de pa que s'obra al forn del forner Boveta i el jove Biel Company, conscient que a nou temps nous sistemes de venda i de promocionar els productes, distribuïa entre els visitants la fulla informativa "Cada pa amb el seu menjar" que més avall reproduïm.

Dies després de la Festa del Pa i Peix, Diari de Mallorca publicava un llarg reportatge sobre aquest forn santjoaner.

ES CASÀ CATALINA BAUZÀ GINARD

Fou el passat dia 23 de febrer, en que, la que fou una destacada esportista juvenil Caty Bauzà, va contreure matrimoni amb el manacorí Miquel Sureda Cortès.

Caty Bauzà, que a la seva sencillesa, i simpatia, uneix una innata elegància, que es manifestà en el vestir i en el tracte amb la gent, fou una núvia admirada per santjoaners i externs. Amb parellada elegància vestien altres familiars i amistats. Enhorabona Caty i Miquel.

I FIRA DEL QUART DIUMENGE

D'èxit es pot qualificar aquesta primera mostra-fira celebrada a Sant Joan, coincidint amb la Festa del Pa i Peix.

Des del matí fins al vespre diferents indústries i firmes tingueren exposats els seus articles i productes.

Autos Sant Joan (Renault), que tenia exposades una vintena de vehicles.

Joan Morlà (Fort), que tenia exposats els models més representatius d'aquesta marca.

Ferreria Mestre. El taller del carrer de Mestre Mas, presentà una mostra d'artístiques reixes, forjades en aquest taller, així com làmpares i canalobres, parrilles i barbacoes, etc.

Oliver S.S. Material de Construcció. La firma que té el magatzem en l'antiga Farinera Nova, tenia exposats també els seus productes.

Triguero (Ceràmica). Aquest majorista d'Inca tenia el seu lloc en la Mostra.

Fusteria Rafel Dalmau. Tenia exposades unes mostres de les portes i cuines que fabrica en el seu taller del carrer del Molins.

Fusteria Antoni Bauzà. A la Casa de Cultura tenia exposada una mostra de les distintes portes que es fabriquen en aquesta fusteria.

Màquines d'oficina. En el mateix saló de la Casa de Cultura la firma Pastor (Olivetti), en la qual treballa

el santjoaner Josep Bauzà Fontirroig (Caldaré) tenia exposades algunes novetats en màquines d'oficina.

Planters d'hortalisses i flors.

Un bon marc la installació dels llocs d'exposició de planters d'hortalisses i flors a la Plaça de Joan Carles "del Centre", entre la verdor o zona ajardinada.

Molt ben rotulades i presentades, les plantes exposades per Miquel Nicolau (Parrec).

El batle Biel Mora també hi tenia el seu lloc en l'exposició de planters de flors i hortalisses.

Embotits "Sa Caldera".

Aquesta jove empresa santjoanera, que tan bon botifarrons i sobrassades sap fabricar, també va estar present a la Mostra. Precisament fou aquest lloc de venda-exposició un dels més visitats per la gent externa. I no sols per admirar. Creim un acert dels organitzadors que situassin un al costat de l'altre els productes de menjar (Forner i embotits).

CERTAMEN POÈTIC

La falta d'espai no ens permet publicar complet el veredict del Jurat del XXI Certamen Poètic "Verge de Consolació".

El Jurat Qualificador va estar format per: Lourdes Colom, Rafel Bordoy, Joan Maimó i Miquel Gayà Sitjar.

Es una satisfacció per a aquesta revista que el Premi per l'autor Local fos concedit al nostre col·laborador Gabriel Company Gayà (Forner Boveta), pel poema titulat "Sempre Mare" i que reproduim en les pàgines dedicades a poemes i gloses. Gabriel Company, amb la veu rompuda per l'emoció recità el seu poema. L'emoció, quasi plor, es contagià els oïents i fou més d'una la persona que d'amagat hagué d'exugar una llàgrima furtiva.

També reproduim, entre altres el poema de Catalina Jaume (de Calicant) titulat "La Trobada" perquè els lectors puguin opinar sobre la qualitat de dit poema.

DIVENDRES SANT. EL DAVALLAMENT

La recuperació de la processó del Sant Enterro, que es celebrà el Divendres Sant, després de més de 30 anys d'haver-se suprimida, fou un èxit de participació i emotivitat.

Després de la funció religiosa pròpia del Divendres Sant, que es va fer a la parròquia, molta de gent fou la que va pujar al Santuari de Consolació, on les costes i revolts del camí, estaven illuminats per centenars de petites llanternes, destacant dins la foscor i serenitat de la nit.

El claustre de davant el santuari i les escalonades de velles pedres gastades pel pas del temps i les petjades de la gent, formaven el teló de fons, l'entorn adequat per a la representació de les escenes de la passió.

En mig d'un silenci impressionant, el joc de llums i fosca, la música i altres efectes especials, donaren un realisme i veracitat a les distintes escenes de la Passió, de gran bellesa i plasticitat.

La identificació de tots els participants amb els seus respectius personatges, fou definitivament el que creà el clima de realisme i emoció.

S'ha de destacar la interpretació de Joan Florit Bauzà (Rafalet) en el paper de Jesús de Natzaret, que tingué en tot moment un realisme, entre místic i tràgic, que creà entre els assistents un estat d'emoció indescriptible.

Acabada l'escenificació de la passió i mort de Jesús, s'organitzà la processó del Sant Enterro en la qual varen prendre part una quadrilla de romans, la Banda de Tambors i Cornetes, estandarts, feels, confraria de la Dolorosa i confraria del Beat Ramon Llull acompanyant l'imatge de Jesús iacient. La Banda de Música de Petra tancava la processó, que amb tot respecte i silenci acabà

a la parròquia.

Des del balcó de l'Ajuntament, un afeccionat, cantà amb veu potent de baríton estrofes de la Dolorosa, una "saeta", que per a la gent de Sant Joan, els mallorquins, fou de l'agrat dels que l'escoltaren.

La creu del molí d'En Reüll, va estar il·luminada i s'ha de fer constar que entre la gent de Sant Joan que mirava el pas de processó hi havia gent de fora, que creim anirà en augment els propers anys, vist la dignitat que tingué la processó del Divendres Sant 1992.

Hi va haver uns quans afeccionats que filmaren l'escenificació de la passió i mort de Jesús, que es va fer a l'escalonada del claustre de Consolació.

Possiblement el vídeo-reportatge que ha tingut més divulgació, fou el filmat per Joan Bauzà (de Ca Na Mates) de molt bona qualitat i que, posteriorment, fou projectat en el seu establiment, amb nombrosa assistència de gent que no havia vist les mateixes escenes en directe.

AJUNTAMENT. PLE ORDINARI

Del Ple Ordinari que es celebrà el passat dia 27 de Març al qual només assistiren unes 10 persones, destacarem els següents punts:

Padró d'habitants. Al començament de 1991 erem 1.667 habitants i en acabar l'any sols en quedavem 1.657.

Subvencions. Se concediren les següents subvencions:

A la nostra revista (Damunt Damunt) se'ns han concedit 100.000 ptes.

Al Centre Cultural 83.500 ptes. per la celebració de la Rua.

Al Club d'Esplai 90.000 ptes. pel Davallament i Processó del Divendres Sant.

A l'Associació de Premsa Forana, 10.000 ptes. en motiu d'organitzar l'inauguració de la seva seu el dia 4 d'Abril.

Pressupost General 1991

A quasi 117 milions puja el Pressupost Municipal per a 1992, dels quals més de 80 milions són per a inversions.

Precs i preguntes. Es un dels capítols o punts més interessants dels plens (pels eventuais oients) i on surten coses sorprenents. La falta d'espai ens impedeix allargar més aquest resum.

CONSTITUIT EL CONSORCI D'INFORMÀTICA LOCAL DE MALLORCA.

Dia 8 d'abril, a les 10 h., a la seu del Consell Insular de Mallorca s constituí el Consorci d'informàtica local de Mallorca.

El Consorci està compost d les següents corporacions locals: CIM, Sa Pobla, Marratxí, Sant Llorenç, Binissalem, Lloseta, Escorca, Porreres, Santa Maria, Esporles, Selva, Petra, Llubí, Campanet, Montuiri, Villafranca, Consell, Sencelles, Bugar, Sant Joan, Santa Eugènia, Mancor de la Vall, Ariany, Costitx, Lloret, Deià, Fornalutx, Valldemosa i Banyalbufar.

Aquestes corporacions, reunides en assemblea, elegiren una mesa d'edat constituïda pel Batle de Porreres i el representant de l'Ajuntament de Llubí. A continuació, s'inicià un torn de presentació de candidatures a la presidència. En aquests, sols es presentà la proposta d'Antoni Pascual, President de la Comissió de Règim Interior del Consell Insular de Mallorca i al mateix temps el Batle d'Ariany i President de la Mancomunitat del Pla, la qual fou acceptada per unanimitat dels assistents. Posteriorment, es donà pas a l'elecció de la Junta de Govern del Consorci que quedà constituïda amb els representants dels Ajuntaments de Campanet, Maria de La Salut, Lloret, Montuiri, Sa Pobla i Deià.

Aventura espeleològica

Entravessats dins Es Travessets

Més de 20 hores dins l'avenc d'Es Travessets

M.S.- Si al llarg d'aquesta setmana passada hi ha hagut un fet que ha generat multitud de comentaris aquest ha estat el rescat d'un grup de quatre joves -dos d'ells artanencs- que varen haver de romandre, sense fer-ne comptes, tota una nit dins l'avenc d'Es Travessets. El matí del diumenge dia 8, en Jordi Matamalas "des Colmado" i n'Andreu Ginard "Sunyer", juntament amb dos companys seus de St. Joan, baixaren dins l'avenc d'Es Travessets. Tot va començar molt bé, però a l'hora de sortir la cosa es complicà i fins passades les sis de la matinada no en sortien. Foren més de vint, les hores que s'hi passaren i aquestes són les seves impressions.

Tot començava bé. Com tantes altres vegades, agafar l'equip i anar a fer una eixida de ràpel o escalada ho tenen molt per mà i aquesta sortida volia esser una experiència més en l'aprenentatge de l'esport que més els agrada de practicar. Però l'experiència, aquest cop, superà les expectatives. A l'hora d'iniciar l'ascens cap a l'exterior, la imprudència d'anar ajustats de material es va pagar cara i, a l'espera de nou instrumental, es veren obligats a passar la nit a la meitat de l'avenc. Va esser, com ells mateixos diuen, "una experiència intensament viscuda".

La dificultat d'Es Travessets

No és la primera vegada que

Joan Florit inicia el descens dia 16 per recuperar l'equip del fons de l'avenc, 140 metres més avall.

s'ha de rescatar gent de dins aquest avenc. Situat dins les muntanyes d'Es Verger, l'avenc d'Es Travessets compta amb la vertical més profunda de Mallorca i, diuen alguns, que d'Europa. Tant si és cert com si no ho és, la veritat és que per tocar el fons són necessaris més de 130 metres de corda, i que fins als 70m. no hi ha cap obstacle que trenqui la vertical emplomada que s'inicia a la boca de l'avenc. "Damunt el pont que hi ha a 70m. arribaves a perdre la noció del temps" contenen els protagonistes. "Si bé la baixada fou ràpida i sense dificultats -jo i en Joan Florit descendírem els 70m. restants fins al fons- a l'hora de pujar només comptàvem amb un jumar (puny metàl·lic que s'empra per pujar a braó per la corda) i, fet el primer viatge, a l'hora de tornar-lo a recuperar va quedar enroc; dels quatre

que hi érem només n'Andreu havia sortit i eren prop de les cinc de l'horabaixa" comenta en Jordi. "El temps passava i decidírem d'anar a cercar més material per facilitar-los la pujada -conta n'Andreu- però la fosca i l'oblit de baixar tot el que feia falta encara empitjorà més la situació." El pròxim viatge que es va fer ja va esser per donar l'alarma a la Guàrdia Civil. Eren les 19'00h. quan es donà part a la caserna i fins a les 23'00h. no arribava al lloc del succés el cos de rescat de Protecció Civil. "Cansat d'esperar, vaig adormir-me una estona i tot" assegura en Jordi Matamalas. L'expectació creixia per moments i allà baix seguien essent quatre, ja que en Biel Dalmau s'hi havia afegit en un intent de fer-los arribar la corda enrocada. "Tot i que ara ja sabíem com estava la situació, la incomoditat d'estar envoltats

de fosca (només teníem un carburador encès) i assegurats un amb l'altre no fèiem sinó esgotar la poca paciència que ens quedava. La fam ja empenyia i no et podies moure gaire - coincidien tots ells - tanta sort que no oblidàrem el tabac..."

Gairebé una festa

L'eco de les parets feia inintel·ligible la comunicació amb l'exterior i, un cop assabentats la Guàrdia Civil i els familiars dels afectats, s'inicià un rosari de visites, d'anades i vengudes que convertiren el succés en una festa improvisada. "Arribats a un punt, només faltava un fogueró allà enmig per amenitzar la vetlada" ironitzaven en Sebastià Amer i companyia, testimonis presencials durant tota la jornada. I és que entre guàrdies civils (prop d'una vintena), els de Protecció Civil, companys i curiosos, aquell pla de carritxeres s'atapei de gent fins al punt que fou necessari acordonar el redol més pròxim a l'entrada de l'avenc. El torn instal·lat per l'equip de rescat tardà més d'una hora a pujar el primer, en Biel Dalmau. Però de poc serví perquè al mateix temps que ell pujava en baixava un altre per avall, sense solucionar res. Veient l'efectivitat de les tasques de rescat, en Jordi i els dos santjoaners s'impacientaren fins al punt de decidir pujar pel seu compte. A les 03'30h. i a les 06'00h. sortien en Joan Florit i en Jordi respectivament, i deu minuts més tard guaitava el cap el darrer de l'expedició, estirat pel torn de Protecció Civil. Havien passat més de set hores d'ençà que s'iniciaven les tasques de rescat...

Descuits que s'ho paguen

Sortosament no es produïren desgràcies personals. Però sí se'n produïren de materials, ja que part de l'equip d'escalada dels aventurers restava al fons de l'avenc, i si una cosa tenen clara els practicants d'aquesta esports és que les eines que conformen l'equip d'espeleologia no són precisament barates. "El diumenge que ve haurem de venir a arreplegar la resta..." comentà un dels quatre davant la penetrant mirada d'un dels membres de l'equip de socors.

Vuit dies més tard

I efectivament, el diumenge vinent i a la mateixa hora, n'Andreu, en Jordi i en Joan tornaven a desplegar les cordes per iniciar la baixada i pujar tot quant havien deixat allà baix la setmana anterior. Aquest cop, però, hi anaren sobradament equipats i acompanyats d'un testimoni d'excepció: les càmeres de Bellpuig. Si bé ens havíem perdut l'odissea de feia vuit dies, aquesta vegada ens espavilàrem de valent i les fotografies que il·lustren aquestes pàgines en són la prova. Per la seva part tot foren facilitats, i ens mostraren amb tot detall l'instrumental que es precisa per efectuar baixades arriscada com pot semblar en un principi. Reconeueren que la prudència i la seguretat són màximes imprescindibles a l'hora de realitzar qualsevol activitat espeleològica. I que les sensacions que poden experimentar-se tenint aquest tipus de contacte amb la natura són indescriptibles.

Aquest segon diumenge, només en Joan Florit s'introduí

dins l'avenc. En poc més de dues hores tornava esser a dalt amb tot el que havien deixat feia vuit dies i, la nota curiosa, acompanyat de dos escarabats. Sí, dos escarabats. Perquè a més de pedres, ossos d'animals i fang, pel cul de l'avenc s'hi passeja una catifa d'escarabats negres, cosa que ens cridà molt l'atenció a tots.

Resumint, una aventura en dos capítols i amb final feliç i alligonador... per a ells, per a nosaltres, i fins i tot per als escarabats, que devien veure la llum del sol per primera vegada.

Aquesta puny metàl·lic és fonamental per Només permet pujar, mai no pot davallar, un al pit i un al peu.

PREMSA FORANA DE MALLORCA

L'associació de Premsa Forana de Mallorca va inaugurar la seu social a Sant Joan el passat 4 d'Abril. Els actes resultaren d'allò més lluit. Hi foren presents totes les autoritats de la Comunitat Autònoma: el President del Govern Sr. Canyelles, del Parlament Sr. Soler, la Conselleria de Cultura d'Educació i Esports Sra. Munar, el Delegat del Govern Central Sr. García, el President del Consell Insular de Mallorca Sr. Verger i molts de batles de pobles i representats d'entitats vinculades a l'Associació. També hi foren representats quasi totes les publicacions associades.

Amb la seva presència i recolzament a l'acte es demostrà l'importància de l'Associació de Premsa Forana de Mallorca.

Pocs dies després de l'acte d'inauguració de la nova seu social de l'APFM, aquesta celebrà assemblea extraordinària per renovar la Junta Directiva. Després que la tesorera informàs del cost total i detallat de la compra i remodelació del casal, que pujà quasi a dotze milions de pesetes, el President es dirigí als assistents per demanar-los que s'oferissin com a candidats.

De les 48 publicacions associades hi eren presents 32 revistes. Els vots foren per:

Maria Galmes, de Flor de Card (Sant Llorenç, 31 vots.

Onofre Arbona, de Bona Pau (Montuïri) 22 vots.

Jaume Taberner, de Ariany, 22 vots.

Miquel Adrover, de Resson (Campos) 20 vots.

Gabriel Gelabert, d'Es Molí Nou (Vilafranca) 20 vots.

Carles Costa, de Damunt Damunt (Sant Joan) 18 vots.

Miquel Company, de Mel i Sucre (Sant Joan), 18 vots.

Gaspar Sabater, de Dijous (Inca) 17 vots.

Els legits es distribuïren els càrrecs de la següent manera:

President Carles Costa

Vicepresident Miquel Company

Secretari Onofre Arbona

Tresorer Maria Galmes

Vocal Jaume Taberner

" Miquel Adrover

" Gabriel Gelabert

PORTES OBERTES

El jove santjoaner Josep Florit i Company, que està estudiant en el Seminari Menor, ens ha fet arribar el núm. 2 de la revista "Portes Obertes" corresponent al mes de Març de 1.992, on hi ha inclòs un article titulat "Hamlet: l'honor de la venjança" dins la secció "Cine Fòrum".

Es tracta d'una crítica cinematogràfica de la pel·lícula del director Franco Zeffirelli. Molt interessant el punt de vista d'aquests seminaristes. L'article, que no se reproduí per falta d'espai, acaba dient: "Tot acabant, momés en resta dir-vos que ha estat una experiència ben "virguera" per nosaltres. Com podem viure, no som uns grans crítics cinematogràfics, tan sols uns joves que hem tingut una vivència interessant- no volem entrar en polèmiques literàries- i la vem compartir amb vosaltres. Vet aquí el nostre convit".

Molt interessant l'article mencionat on ens alegra veure la firma de Josep Florit. I molt interessant tot el contingut d'aquesta revista "Portes Obertes". Els seminaristes són uns "tíos" no per plànyer sino per admirar.

DAVALLAMENT SETMANA SANTA. COL·LABORADORS

Conselleria de cultura comunitat
 Conselleria de Cultura Comunitat
 Autònoma de les Illes Balears.
 Ex.Ajuntament de Sant Joan.

Construccions Bernat Mayol (Petra)
 Construccions Toni Bauzà
 Construccions Juniba
 Construccions Miquel Verd
 Construccions Nicolau Karmany
 Llorenç Mas
 Bar C'an Tronca
 Bar Fiol
 Bar Ca Na Matas
 Bar Sa Torre de S'Aigua
 Bar Sa Cova
 Music Bar Tres Dos
 Sa Botiga Nova
 C'an Bufili
 C'as Sastre
 Can Pera Mayol
 C'an Mateu d'es Forn
 Forn Gabriel Company
 Ca na Nicalona
 Embutits "Sa Caldera"
 Servici Oficial Ford
 Taller Rafel Gayà Gayà
 Taller Francesc Mas
 Taller Son Castello
 Antoni Gil
 Esports "Temps Lliures"
 Requeuxutats Sant Joan

Fusteria Català
 Peluqueria Jordà
 Peluqueria Joana Mates
 Peluqueria Bàrbara Mates
 Peluqueria Cati Verd
 Peluqueria Maria Antonia Gual
 Autos "Sant Joan"(Renault)
 Oliver, S.A.Mat.Construcció
 Apotecaria
 Joan Company Bonet Inst.Sanitaris
 Ferreria Pere Mestre
 Guillem Bauçà
 Catalina d'es Carter
 Auto Escuela Ribas
 Autocars Florit
 Cosme Mates Mas
 CARRUTXA GRUP
 Juan des Rafal
 Juan Roig Ferriol
 "SA NOSTRA"
 "LA CAIXA"
 BANCA MARCH
 Fusteria Antoni Bauzà
 Flors Nicolau
 Fusteria Rafel Dalmau
 Margalida Estrany Mestre
 Bar "El Cruce"
 Madò Maria "Pusa"(cuinera)
 Tallers Andreu Mateu
 Olivers i oli Toni Bernat
 Raimundo Gayà

MOTO CROS PRIMAVERA

Organitzat per la Penya Motorista Sant Joan s va celebrar en el Circuit Binifarda el dia 5 d'abril, la prova Moto Cross Primavera que era puntuable pel Campionat de Balears.

Es varen desenvolupar cursos per alevins, allots entre 7 i 10 anys, que en aquesta edat ja demostraven bones maneres de participar. El guanyador fou el menorquí Antoni Torres, seguit per Josep Paquet.

En la cilindrada de 80 c.c i categoria juvenil Joan Villalonga no tingué dificultats per imposar-se en les dues mànigues i així guanyà la prova amb la seva Suzuki.A continuació se classificaren:

2-Antoni Gelabert amb una Kawasaki.
 3-Gabriel Pous, també amb una Kawasaki
 A sis classificats.

Ja en la categoria reina de 125-250c.c. i categoria juniors i seniors fou clar guanyador Miquel Rico, el qual

demonstrà estar amb un bon moment de forma ja que doblà a quasi tots els participants. La classificació quedà d'aquesta manera:

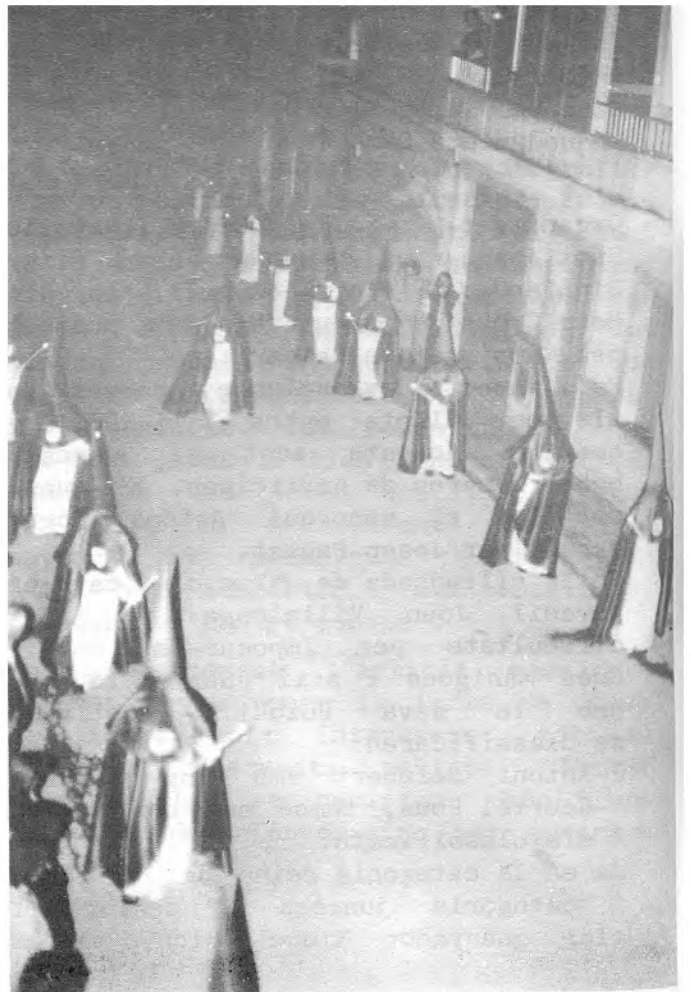
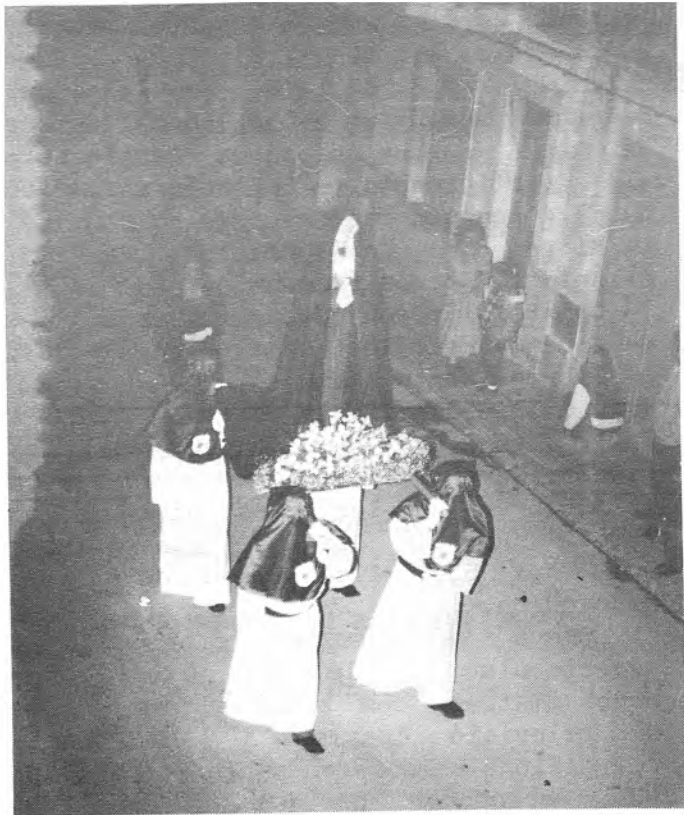
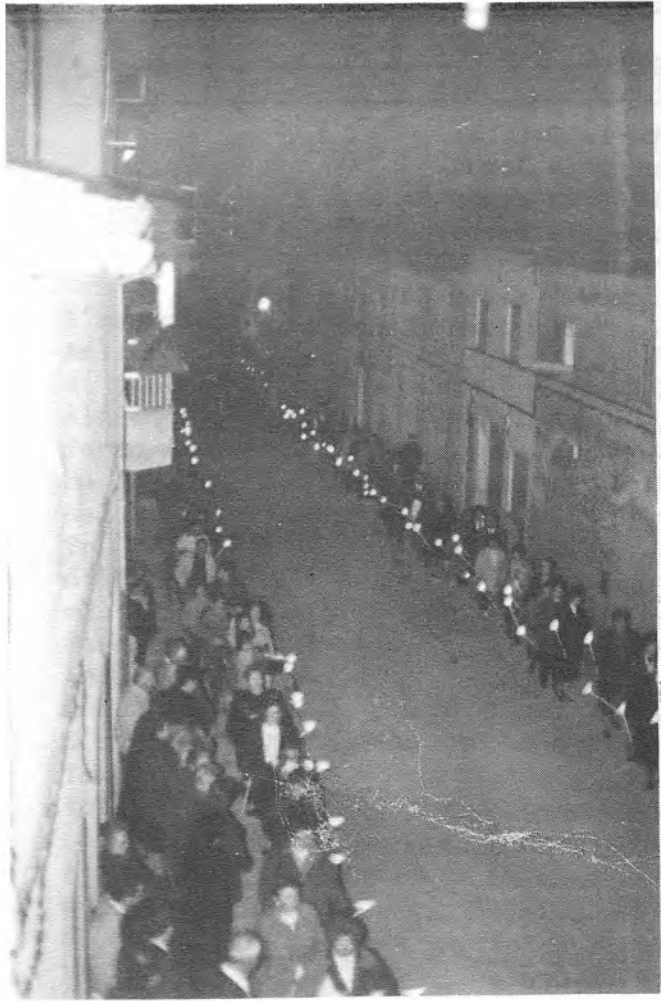
- 1- Miquel Rico (Kawasaki)
- 2- Antoni Sacarés (Yamaha)
- 3- Cristòfol Bosch (Honda)
- 4- Enrique Perelló (Honda)
- 5- Gabriel Bosch (Yamaha)

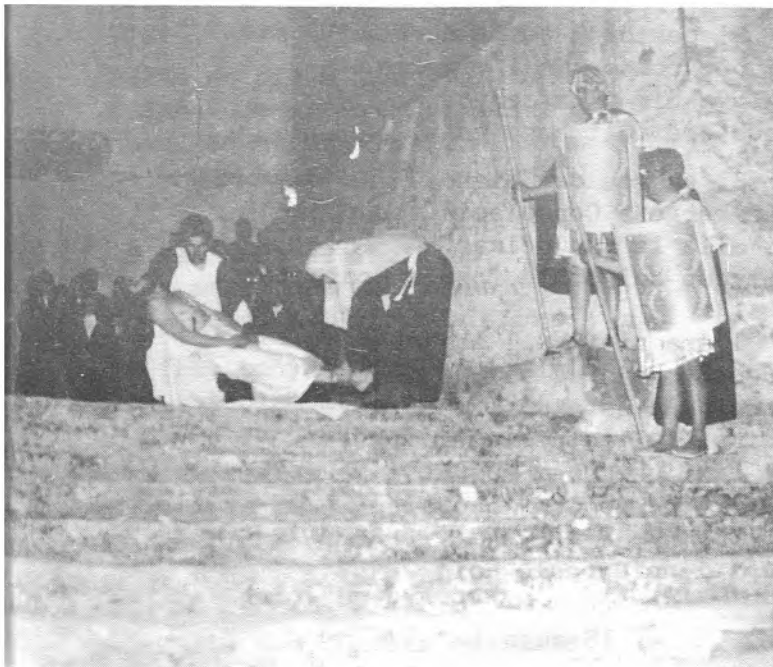
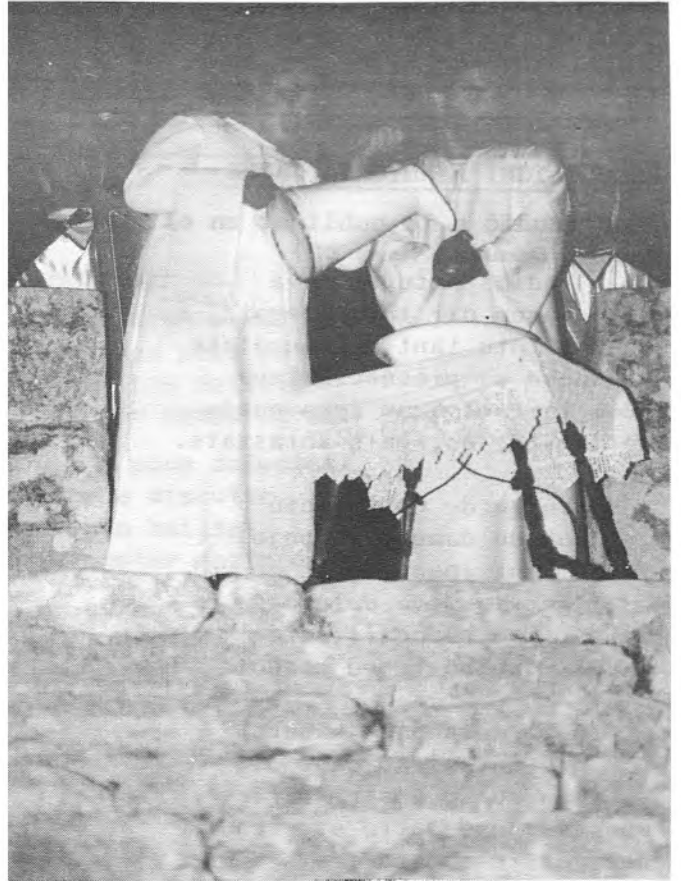
Fins a 18 classificats.

Cal afegir que els 5 primers, es classificaren de la mateixa manera en cada una de les dues mànigues.Com també que els pilots classificats en 3,4,i 5,el lloc foren de l'illa menorquina.

La prova va resultar emocionant i espectacular, i la TVE oferí unes bones imatges, com també altres canals de televisió locals, i els diaris del dilluns en donaren ample informació. Com espectador destacat hi assistí el Sr. Ramón Servalls, Director General d'Esports del Govern Balear.

RECORDATORI A ANTONIA JAUME

(Continuació a lo publicat en el passat

Damunt Damunt -Març 92)

Adios Antonia meva
 te varem dir tots plegats
 quedam tots tant desconsolats
 sense sa presència teva
 com la font quan seca queda
 que trista, és, pels abraçats.

Verge de Consolació
 que de damunt es pujol
 veis Sant Joan vestit de dol
 per la seva defunció
 siau reconciliació
 dels que no tenen consol.

Mare dels Santjoaners
 que mos mirau cada dia
 amparau sa vostra filla
 que descansa entre els rosers
 del vostre entorn i els demés
 que junts vos fan companyia.

Per alliberar-te des mal
 que en temps enrera sufries
 que t'operasen volies
 com es propi i natural
 sense pensar el moment fatal
 que amb lo teu capsal tenies.

En aquest mon hi estam
 just de paso podem dir
 per això solem tenir
 quan menos ho esperam
 la mort i tot ho deixam
 tots feim el mateix camí.

El cor humil quan està
 abatut per la tristor
 només deixa el perdó
 que és s'únic consol que hi ha
 mes, no podem damanar
 misericòrdia Senyor.

Pels qui son interesats
 de aquest trist recordatori
 el qui te pena que plori
 quedant sempre aconortats
 porque amb ella, tots plegats
 mos poguem veure a la glòria.

FI

J. i Mates

LLEGENDA DE LA VERGE DE CONSOLACIÓ

Prop de Consolació
 a les ovelles, el pastoret guardava
 i mentre berenava
 va captar un brillantó.

Un ullastre vell hi havia
 i el pastoret s'hi acostà
 i va poder endevinà
 que d'allà la llum provenia

Dins un forat petitet
 el pastoret us va trobar
 dins la soca vàreu estar
 abraçant al vostre fillet.

El pastoret us va agafar .
 i cap a Solanda us va dur
 i sense dir res a ningú
 dins la seva cambra us va guardar.

Cada dia el dematí
 el pastoret oli s'emportava
 dins la closca de cargol el cremava
 i així feia un llumí

Un dia la verge decidí
 d'obsequiar al pastoret
 i un dia que feia fret
 a aquell moro convertí.

El pastoret tot content
 i per compartir l'alegria
 ho va dir a la senyoria
 que era molt bona gent.

El senyor de Solanda i la senyora
 La Verge a Consolació van pujar
 i allà la van deixar
 perquè del poble fos la Protectora.

I ara així vull acabar
 donant gràcies al pastoret
 que gràcies a un llumet
 dins l'ullastre us trobà
 i així us podem adorar
 oh!Verge de Consolació.

Catalina Barceló Roig

(13 anys)

EL DAVALLAMENT. DIVENDRES SANT

Enhorabona vull dar
per aquest Davallament
organitzat pel jovent
que en penes a missa va
prò Déu els va ajudar
prquè srtís imponent
i aqueixa clase de gent
que només sap criticar
el dimoni els deixarà
badant sa boca en es vent.

Gabriel Company

(Forner Boveta)

A LA MORT DEL MEU CUNYAT MATEU PENYA

Treinta d'abril, de matinada,
es dia mes dolent de s'any,
a sa familia feres d'any
amb aquesta mossegada.

Tu que esperaves s'altre hereu
no pots tenir s'alegria
sa trompeta aquets dia
va tenir molt mala veu.

Ja saben que es llei de vida,
lo que neix ha de morir,
pero un glop mal de païr
de sa força que mos crida.

Molts de pic m'has fet pensar,
sempre que mir es teu carrer,
quant en el mon jo no hi sere
es meu fii com s'arreglarà.

Per tú pateixen tots els cors
de ses nostres families,
dels amics que tú tenies
s'ha demostrat amb ses flors.

De tres cunyats que erem,
mos entenim molt bé,
ara tot sol quedaré
perque aqueixes lleis feren.
Crec que com s'altre cunyat
no hs mester pregaris
en dos o tres rosaris
Déu del cel l'ha perdonat.

D'aquets dos cunyats estimats
tota sa vida duré dol,
heu fet que quedas ben totsol
prque tots dos vos sou anats.

(Continuació)

Vaig sentir a un sermó
que Jesús paga pels pecats,
però tú mos has deixats
com un ferrer sense carbó.

Tenia molts pocs defectes
i s'hi poris discutir,
alegre i bon ballarí
no havia mester mestres.

També er un bon fuster
i sabia de conrador,
si li demanavan un favor
n'era un bon conseier.

Tenc els ulls que me fan mal
de plorar tantes vegades,
sabent que en ses acompanyades
no te llevaria aquets mal.

Val molt passar sa frontera
i no han mester billet,
es camii tant tort com dret
ningú pot tomar enrera.

Te'n 'guesis duit sa guiterra
t'haguerem pogut sentir
en Francesc i es padrí
que mos deixaren en terra.

Guiterra, guitarreta
que de vagades t'ha tocada,
sa teva prenda estimada
no la tocarà pus, Marieta.

Es nom de Penya i Salero
tots dos venen de molt antic;
molts heurán perdut un amic
pero jo, un companyero.

Sempre recordaré, Mateu
que t'en anares en bon matí,
tot lo mes gran que te puc dir:
prega per nosaltres a Déu.

Mestre i mosso mos han deixats
la mort no te peresa;
tots tenim sa roba estesa.
En quatre dies, dos cunyats.

Jaume Nigorra

Nota: Jaume Nigorra es un glosador
vilafranquer i en Gabriel Monserrat
l'altre subscriptors de Damunt Damunt.

CONTARELLA DEL SOLDAT

A la guerra vaig anar
i quasi quasi em van matar
i quan vaig tornar
a la presó em van tancar

Quan em varen amollar
em vaig tornar anar
a la guerra vaig anar
i allà em van matar

Quan em varem enterrar
el meu fill va plorar
i la meva dona es va acubar
del disgust que li vaig donar

Dalt del cel vaig pujar
i un àngel em va empiar
i una cosa li vaig pegar
que a l'infern el vaig enviar

Deu em va observar
i després em va renegar
i una empenta em va renegar
que a l'infern em va enviar

El dimoni em va agafar
i dins l'olla em va ficar
però quan no va guaitar
jo em vaig escapar

Dins una cova em vaig amagar
i allà l'àngel vaig trobar
i perdó li vaig demanar
i al cel vam tornar pujar

Deu em va perdonar
i llavors em va resucitar
i a la terra vaig tornar
per un hortet poder cultivar

A l'hortet hi vaig sembrar
però conills hi van anar
i tot ho van rossegar
fins que s'ho van acabar

Jo, molt em vaig enfadar
i trapes vaig parar
i un conill va picar
i per sopar me'l vaig menjar

Jo vaig tornar a sembrar
i més trapes vaig parar
però elque me va empiar
és que s'ho va tornar menjar

A la ciutat em vaig anar
i un pis em vaig comprar
i allà vaig estar
fins que les meves coses em van robar

Jo vaig sortir a caminar
i un cotxe em va atropellar
i a Son Dureta em van portar
però jo mort vaig arribar

Al cel vaig tornar a pujar
i a Deu vaig saludar
la mà em va donar
i allà em vaig quedar

Arnau Matas Mayol

(12 anys)

CANÇONS DE GABRIEL MONSERRAT

Vos deman Miquel Florit
un favor gros si podeu
un poc de lloc me deixeu
a un reconet petit.

Per a tothom de Sant Joan
i es famós Damunt Damunt
jo sense perdre cap punt
per dir-vos: Sou lo mes gran.

Destacat poble hermós
de cultura i simpatia,
amb valor i sabiduria
de prfectes glosadors.

Amb tantes guapes cançons
més que bé una hermosura,
que m'agradan amb "locura"
més fines que oracions.

És un gust s llegir-les
s'enhorabona vos don,
dareu gust en aquets món
a qui sabrà valorar-les.

Paraules així no moren
sa glosa segueix "visquent",
voltros anau "componguent"
alegries pels qui ploren.

Aquell qui té malaltia
a qui està paralitzat,
llegint viurà conhortat
per un moment d'alegria.

Aquest valor tan humà
de fer un escrit hermós,
ningú vos podrà pagar
es gust que sabeu dar-los.

Lo que deixareu escrit
ningú ho enterrarà,
segur que mai morirà
lo que voltros haureu dit.

Sa glosa dóna alegria
i de vegades tristor,
sempre té molt de valor
per sa noble simpatia.

Segons com, una cançó
vegades pot molestar,
sa veritat sol jutjar
que pagui es pecador.

Jo també escric així
sé que ventatge me duis,
perdonau aquets "embuis"
que m'hu deixat posar aquí.

Mil gràcies per alabar
pedres que vos he posades,
un poc acaramullades
ses parets des Ravellar.

Pedres guapes foradades,
pedres sense foradar,
ses que se poden adobar
guapes quan estan posades.

Que tengueu salut i sort
ho deman i vos ho desig,
quan deixem d'anar per mig
deixarem aquets record.

Descendesc de Felanitx,
tenc ca nostra a Vilafranca,
ca vstra si res vos manca
tothom són es meus amics.

Per aquets des carrer Major
que trob que falla una mica,
no el conec, pareix que pica
convendria ensenyar-lo.

Per mi està a cap de cantó
va una mica acalat,
si no vaig equivocat
per mi no té solució.

Gabriel Monserrat

SA TROBADA

Esperant una resposta
 escoltaré nit i dia
 perquè amb vostra intersecció
 pugui fer una poesia
 d'encertada expressió
 referent a sa trobada
 que descobrí aquell pastor
 de Maria Nostra Mare,
 Verge de Consolació.

Repasant de banda a banda
 s'antiga tradició
 m'ha cridat s'atenció
 sa història d'aquell pastor,
 esclau moro de Solanda.

Conten que un dia horabaixa,
 quan començava a enfosquir,
 ses ovelles dirigí
 cap a un turó de boscatge.

A prop d'una antiga olivera
 que adornava aquell paratge
 un arrecés se cercà
 intentant poder evitar
 sa fatiga de s'oratge.

Però a l'instant presentí
 que picarols s'allunyaven
 i se va tornar deixondir.
 Quan sa vista va allargar,
 per veure per on paraven
 a prop d'ell les va trobar
 que embadalides estaven
 mirant cap a s'olivera
 casi no se bategaven.

Ignorant per quin motiu
 duïen aquella quimera
 cap a sa soca va anar
 i a dedins es va trobar
 la Verge Santjoanera
 que il·luminada va estar.

Tot gojos la va agafar
 i la posà dins sa teleca,
 d'arribar tenia pressa
 i s'en va anar tot aviat
 per dar conte a n'ets seus amos
 de lo que havia pasat.

Tot d'una es rigueren d'ell
 i li varen replicar
 ho deus haver somniat;
 es pastoret contestà
 és vere lo que estic diguent
 ara la vos mostraré
 i la veureu bona gent,
 en això en tenc ben entès.
 Va posar mà a sa teleca
 i a dedins no hi va haver res.

Tot d'una quedà sorprès
 però no perdé es coratge,
 ell estava ben segur
 que havia agafat sa imatge.

A n'ets amos insistí
 que anassen a visitar
 sa soca de sa trobada
 que ell tant el va alegrar.

Per insistència hi anàren
 i en es mateix lloc va estar
 igualment il·luminada
 i amb això va demostrar

que damunt aquell turó
 s'hi elegia per sempre
 sa seva habitació,
 per això hi edificaren
 aqueix tan bell Santuari
 que es diu Consolació.

Elegiren un pastor
 per portar la Bona Nova
 i això d'humiltat n'és prova
 i mos dóna bona lliçó.

Catalina Jaume
 (de Calicant)

PRIMER PREMIO AUTOR LOCALXXI CERTAMEN POÈTICVERGE DE CONSOLACIÓTÍTOL. SEMPRE MARELEMA: DE BON MATÍ

(Concursant al Premi Local)

Si sabés fer poesia
si Déu m'hagués dat es do
mare de Consolació
Oh dolçe Verge Maria !
la meva sabiduria"
empreria en vostre honor
però just som glosador
de poca categoria.

Baldament no estigui bé
no em vull privar de dir-vos
que hi ha un fet molt curiós
i si puc vos contaré,
el poble santjoaner
esperant vostres favors
just venim a veure-vos
quan vos hem de menester.

Noltros jugam amb ventatge
davant Déu nostre Senyor
per obtenir el seu perdó
solem pujar en romiatge
i davant la vostra imatge
Verge de Consolació
per la vostra intercessió
li feim arribar el missatge.

Verge de Consolació
perdonau l'atreviment
d'un pecador impenitent
que no se dóna calor
de venir a demenar-ho
a davant tanta de gent
i a Déu omnipoten
sol.licita el seu perdó.

El bon mariner naufraga
si no té la mar a favor
i aquest pobre pecador
caminant bé i tot, sopega
quan sa pena me doblega
i me traspassa el dolor
Verge de Consolació
el meu cor per Vos batega.

Si un dia m'he de morir
pel meu consol jo voldria
tenir a la Verge Maria
que me sortís a camí
lo que m'ha tocat sofrir
all llarg de la meva vida
a l'hora de l'agonia
a Vós vos vull oferir.

al peu del vostre turó
reposa la meva mare
també hi descansa el meu pare
i una filla: un infantó
que hem desperta l'emoció
quan record la seva cara,
guardau-los bona Mare
Verge de Consolació !.

Sant Joan, Març 1.992

PREMI TEMA LLIURESALM DE TARDOR

LEMA:David del Pla

M'heu conquerit, Senyor, per a la
 M'heu conquerit, Senyor, per a la tasca
 de parlar en el desert: arena estèril
 que arronsa el vent, granit impermeable
 a la veu de l'amic, ja que el profeta
 se sent tan escanyat que ja no parla.

El camí es va allargant per les camades
 nuades d'entreforcs i de bardisses
 sense eixamar. La terra
 que abans regamilava llet i mel
 retorna a la garriga, al Sinaí
 sense mannà ni guàtleres.

Jo sé que sou fidel, però em flauegen
 els músculs del coratge, quan les
 olles

d'argilla alliberada a cops de mar
 són buides de senyals i plenes d'ídols.

Vull trescar de bell nou la ruta
 incerta
 de l'amor trepitjat, del sacrifici
 sense temple ni altar, de la pujada
 dins la nit conscient...

cap a l'oasi
 on,
 al cor del desert,
 germina l'alba.

G A T E S(ROMANÇA AIGUARDENTERA)

En dos cafès de sa Plaça
 no bastaren per calmar
 sa set que mos quedà
 des sopar de Son Rabassa
 tots sabem lo que mos pasa
 i més sopant de bacallà
 aquí hi ha un auberdà
 que beu s'aiguarden en tassa
 jo trob que això és un poc massa
 i no sé si se engatarà
 per poder-se assaciar
 perquè es un poc aferrassa
 si sa set no li espassa
 d'un aulell a s'altre
 en penes pot caminar
 i corre més que un cà de caça.

Només he duit un gató
 i era en complam nou o deu
 això és el vi d'en Mateu
 que ara fa sa reacció
 mos fa pujar s'atenció
 i no flastom aigo en neu!
 però "rojarem" es lleu
 si no anam a colgar-ho.

Al bon amic aiguarden
 dedic aquesta cançó
 s'homo que el té per patró
 sempre sol estar content
 de paraules molt calent
 però en ses obres no
 i quan les fuig s'escaló
 llavors tornen violents

Gabriel Company

(Forner Boveta)

PRIMAVERA.SANT JOAN 1.992

Entrant a sa primavera
a Consolació és la fita
on la sàvia santjoanera
l'olla gran dins sa petita
posam de cor sense espera
fent tenir aquesta dita

Sa festa des Quart Diumenge
o sia des "Pa i es Peix"
la Vila de Gent se envergue
quan l'amor hi neix i creix
pujam a peu agafant dengue
per feina que no sia es feix

Cada any feim sa gran trobada
de Bomiatge amb l'entorn
per la Clastra i Esplumada
on se respira dolçor
i al cap d'endins sa enrramada
nostra joia tot amor...

Jo vull dir- vos verge i Mare
que prest tornarem pujar
al costat vostre i del Pare
en vostre Palau i altar
premedits de nostra tara
i que així ens pregueu perdonar

A prop del vostre portal
el divendres Sant Sagrat
fent l'acte Sacramental
de vostre fill devetllat
en l'arbre de la Creu mortal
i en vostres braixos deixat

Vostre títol canviarà
del Consol, a Dolorosa
sols per un dia serà
la vostra cara jilorosa
perquè ressucitarà
amb Victòria Gloriosa

Cofradies i Penitents
en nit trista i desolada
amb els llumets resplandents
pujarem dalt l'esplanada
vesant nostres sentiments
de (Stabat Mater) cantada

I Vós, trista i afligida
enrevoltada de dol
de vostres fills font de vida
siau com sou dolç consol
per Vós suspiram sens mida
com l'auroba suspira el sol

I dissabte de matinada
exultant de goig els cors
(O Poegina Caeli) aimada
Victòria pau i repòs
gaudint l'alegre jornada
de Pasqua Alegria i flors

Bàrbara Mates Sastre

PRIMER PREMIO: TEMA CONSOLACIÓTITOL: VERGE CONSOLADORALEMA: Consolatrix Virgo Maria

La gnt de Sant Joan en Vós confia,
Senyora sou de Consolació.
Vós que sou Mare del més gran Amor,
vostre consol donau-mos, oh Maria.

Que no ens queixem quan vengui la
tristor
prquè en el món no tot és alegria.
Donau-nos ,Mare, santa valentia,
Vós que tan bé encaixareu el dolor.

Aquesta terra fèrtil protegiu
que tan amable envolta el vostre
niu
amb tots aquellsque fan de Vós memòria.
Nostres difunts que dormen en la
pau
a l'ombra augusta del vostre palau
que us acompanyin sempre dalt la
Glòria.

EMIGRANTS L' ALTRE DESCOBRIMENT

Joan Sorell Font (Forner Fossier)

(1.894-1.9). Avui duim el Testimoni d'un altre emigrant. Uns quants d'anys abans de morir-se, el forner Fossier, un home treballador i de caràcter entranyable, em contà la seva anada a "les Amèriques"..

Quants d'anys estigueren a Amèrica? I a on?

- Hi vaig estar sis anys, quatre a l'Argentina i dos a Montevideu.

- Hi anareu contractat?

- Mon pare hi era feia dos anys. Em va enviar ademanar per en Biel Palanquet de Santa Margalida, amb qui feia feina. Jo m'en vaig haver d'anar amb un nom fals...perquè jo havia de pagar 30 duros (del passatge), així amb 20 vaig passar. Jo vaig passar amb el nom d'en Joan Turricano. Cada setmana passaven llista dins el vapor, per veure si en faltava cap...

- "Joan Estelrich Bou".

-Presente- contestava jo.

la travessia durava 24 ó 25 dies.

- Quina edat tenieu?

- Quan vaig partir tenia 12 anys.

Vaig néixer l'any 1.894

Quan vaig partir cap Amèrica era l'any 1.906....Al cap de 4 anys, vingué la meva germana Margalida es posà malalta i va estar 6 mesos en el Lazareto...Deien que anava tísica. Ho va treure i no ha tingut res pus mai....Erem a Montevideu...m Jo frissava de treure mostaxos... perquè allà els qui no duien mostaxos les deien "sin plumas". Mon pare s'en va tornar a Bons Aires i ens hi va deixar a tots dos....Jo estava llogat amb un manacorí que li deien en Pep Piscota, un senyor de Manacor que tenia una confiteria....tenia la seva germana en el Lazareto.(Un sanatori com Caubet). Mon pare, Deu l'hagiperdonat allà on és, venia a veure'ns cada un parell de mesos i...a cobrar lo que jo guanyava... Quan va baixar del vapor, va trobar un allot amb un billet de loteria... "-Señor, comprémelo, que mi padre

me pegará".

"-Comprémelo, señor, por favor!-insistia s'allot. Mn pare li va donar els doblers...Els únics que duia: dues lliures esterlines d'or, que duia a Mallorca per donar a ma mare".

Fins aquí el que me contà el forner Fossier, aquell home treballador i bo, que se feia estimar, per propis i estranys.

Miquel Florit Huguet

NOTA: Margalida Sorell Font, germana del forner, va morir dia 17 de Gener de 1.988.Havia de cumplir 96 anys en el mes d'Abril de 1988.

Rei i Reina Quintos 1.933

RECORDANT ESDEVENIMENTS PASSATS ENEN EL MES D'ABRIL

22.4.1945. Al Teatre Centre Catòlic es va estrenar amb una escenificació ben cuidada l'obra en vers de Guillem Colom "CECÍLIA DE SOLANDA". Entre els actors, tots aficionats santjoaners, destacà Catalina Mas, en el paper de protagonista.

16.4.1947. Es va obrir a Sant Joan una oficina de la "Caja de Ahorros y Monte de Piedad de las Baleares" en el carrer Belisari. Aquesta entitat avui coneguda com "Sa Nostra", va assumir les funcions de la "Caja Rural de Sant Joan". Assignar el traspàs el President de l'entitat santjoanera Joan Gayà, pare de l'apotecari don Ramón.

11.4.1954. Amb els carrers molts adornats, Sant Joan va rebre la visita de la Imatge de la Mare de Deu de Fàtima que recorregué tot Mallorca.

8.4.1956. Va morir Jeroni Ge3labert Font ("S'Hermità Teco") que ha estat pel moment el darrer santjoaner a la Congregació d'Ermittants de Sant Pau i Sant Antoni.

1960. En aquest any sembla que es va celebrar la darrera processó de l'Enterro, tal com acostumaven a celebrar-la els nostres avantpassats.

24.4.1960. La U.D. Sant Joan en las temporada 59-60 i jugant a Regoñal va rebre en el camp de Consolació al Gènova Equip a qui va derrotar per 13/0. El porter santjoaner Arnau Company va aturar un penalty. Aquesta va esser la darrera temporada de la U.D. Sant Joan.

1960. En aquest mes ja es començaren a veure els murs de la Construcció del nou quarter de la Guàrdia Civil al carrer de la Consolació.

26.4.1963. Fou anomenat batle Llorenç Juan Font (24-4-63 a 15-1-70) es

18.4.1966. Organitzat per la "Secció Femenina de Falange" es va celebrar a Sant Joan una "Catedra Ambulante". Durant 45 dies es desenvoluparen conferències, ensenyances de treballs manuals, de diferents esports, etc. La clausura va esser el 29-5-66 amb tota solemnitat. Es va celebrar una missa, actes recreatius, exposició de flors, etc. Hi va assistir el Governador Civil, la Delegada de la Secció Femenina i altres autoritats de la província.

7.4.1967. A causa d'unes gestories del Ziment Batle Joan Oliver Monje (de meia), aquests dies va l'obertura esbucar Ca Na Petrera, l'únic obstacle per l'obertura del Carrer Mestre Mas (estava gairebé a on avui hi ha el restaurant C'an Tronca). Era batle aleshores Llorenç Joan.

5.4.1985. Va morir Joan Bauzà Munar (de s'Estanc) fou oficial de l'Ajuntament secretari del jutjat de Sant Joan, i secretari de l'Ajuntament de Santa Eugènia.

30.4.1988. Va morir el mestre d'escola Miquel Fuster Aguiló, que havia dedicat 31 anys de feina educativa a la nostra vila.

Joan Jaume Nigorra

